

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Muş Milletvekili

15 Temmuz 2019 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesi Bilgeç Köyü Çakılıyayla mezrasında mayın olduğu ifade edilen bir cismin patlaması sonucu Ayaz (8), Nupelda (4) Güloğlu kardeşler yaşamlarını yitirdiler.

Türkiye'de askeri mühimmatların köylerde hatta şehirlerde neden olduğu çocuk ölümleri sayısı bini aşmıştır. Türkiye, Ottawa Sözleşmesi'ni 2003 yılında imzalamış ve 2004 yılında da taraf devlet olmuştur. Buna göre Türkiye, 2008 yılı 1 Mart'ına kadar stoklarındaki mayınları imha etme ve 2014 yılına kadar da toprağa döşeli mayınları temizleme, mağdur ailelere yardım konusunda da gerekli adımları atma taahhüdünde bulunmuştur. Ancak Türkiye topraklarında halen 1 milyona yakın patlamaya hazır mayın olduğu ifade edilmektedir. Bu durum aynı zamanda taraf olunan sözleşmelere uyulmadığı aksine mayınları döşeme işleminin devam ettiğini göstermektedir. Mayınsız Türkiye Girişimi'nin hazırladığı Mayın ve Misket Bombaları İzleme Raporu'na göre, sadece 2009 yılı içerisinde 23 çocuk mayınlardan kaynaklı olarak hayatlarını kaybetmiştir. Ayrıca kolluk kuvvetinin neden olduğu çocuk ölüm sayısı ise giderek artmaktadır. Diyarbakır İHD'nin hazırladığı "2012 Yılı Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerini kapsayan Çocukların Yaşam Haklarına Yönelik İhlal Raporu'nda; 1988-2013 yılları arasındaki dönemde çatışmalı süreç nedeniyle 569 çocuğun yaşamını yitirdiğini tespit etmiştir. Mazlum Akay, Doğan Teyboğa, Umut Furkan Akçil, Ahmet İmre, Enver Turan, Canan Saldık, Birem Basan, Oğuzcan Akyürek, İzzettin Boz, Mehmet Nuri, Ceylan Önkol, Uğur Kaymaz, Berkin Elvan, Nihat Kazanhan gibi yüzlerce çocuk ise kolluk kuvvetleri tarafından vurularak öldürülmüştür.

Askeri zırhlı araçların neden olduğu çocuk ölümlerin sayısı da oldukça fazladır. En son 2017'de Şırnak'ın Silopi ilçesi Karşıyaka Mahallesi'nde zırhlı polis aracı, Mesut Yıldırım isimli bir yurttaşın evinin içine girerek yataklarında uyuyan 6-7 yaşlarında Muhammet ve Furkan kardeşleri ezerek öldürmüştür. Benzer bir olay Siirt'e yaşanmış, 6 yaşındaki kız çocuğu Felek Batur tonlarca ağırlıktaki bir zırhlı aracın altında kalarak can vermiştir. Sadece 2017 yılında zırhlı araçların neden olduğu çocuk ölümlerinin sayısı 9'dur. Özellikle bölgede çocukların ölümüne neden olan kolluk kuvvetleri ve yetkililer hakkında gerekli soruşturma ve yargılamalar yapılmayarak suçlular cezasız bırakılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- 15 Temmuz 2019 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesinde meydana gelen patlamada Ayaz Nupelda Güloğlu kardeşlerin ölümüne neden olan patlayıcı türü nedir? Olayla ilgili adli inceleme ve soruşturma başlatılmış mıdır?
- 2- Ayaz ve Nupelda Güloğlu kardeşlerin otopsi raporunda patlayıcı ile ilgili hangi bulgulara ulaşılmıştır? Bu patlayıcı türü nedir?
- 3- Askeri mühimmatların neden olduğu çocuk ölümleri ve yaralanması sayısı kaçtır? Son 17 yılda kaç çocuk çatışmalı süreçten kaynaklı yaşamını yitirmiştir?
- 4- Mayın patlamaları sonucu mağdur olan ailelere ve yaralılara ne gibi yardımlar yapılmıştır?
- 5- Ottawa Sözleşmesi'ne göre Türkiye, stoklarındaki mayınları imha etme yükümlüğünü üstlenmiştir. Buna göre; sözleşme yükümlülükleri yerine getirilmiş midir? Getirilmişse; şimdiye kadar stoklarda ne kadar mayın imha edilmiştir? İmha edilmeyen mayınlar var mıdır?
- 6- Türkiye topraklarında mayınlı alan ne kadardır? Mayınlı alanların yoğun olduğu bölgeler nerelerdir? Mayınlı bölgeleri temizlemek için bir çalışmanız var mıdır?
- 7- 2014 – 2019 yılları arasında temizlenen mayınlı alan var mıdır? Varsa buralar nerelerdir? Temizlenen yerlerde tekrar mayın veya başka patlayıcı madde yerleştirilmiş midir?
- 8- Türkiye topraklarında halen 1 milyona yakın patlamaya hazır mayın olduğu iddia edilmektedir. Bu sayı doğru mudur? Doğruysa bu mayınlı bölgeler nerelerdir?
- 9- Çatışmalı süreçten kaynaklı yaşamını yitiren çocuk sayısı kaçtır? Yaşamını yitiren çocukların yaşı, cinsiyeti ve ölüm nedenleri nedir?
- 10- Son 17 yılda kolluk güçlerinin ateşli silahı sonucu kaç çocuk yaşamını yitirmiş, kaç yaralanmıştır? Bu çocukların yaş ve cinsiyeti nedir?

15475

- 11- Toplumsal gösteri ve yürüyüşlerde kolluk güçlerinin orantısız güç kullanması sonucu ölen ve yaralan çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların yaş ve cinsiyet ve ölüm nedenleri nedir?
- 12- Askeri zırhlı araçların sebep olduğu çocuk ölümleri sayısı kaçtır? Bu çocukların yaş ve cinsiyetleri nedir?
- 13- 2002- 2017 yılları arasında kolluk güçlerinin neden olduğu çocuk ölümleri ile ilgili kaç soruşturma açılmıştır? Soruşturmalarda sonucunda doğrudan, dolaylı ve ihmali olan kolluk kuvvetlerin kaç tutuklanmış, kaç ceza almış ve kaç serbest bırakılmıştır?